ZBIÓR

UKŁADÓW ZBIOROWYCH PRACY

ROK I Warszawa, dnia 3 sierpnia 1937 r. Nr 8

T R E Ś Ć:

Str.

Poz. 42. Zarządzenie M. O. S. z dn. 22.VII. 1937 r. w sprawie poddania zatargu zbiorowego w przemyśle włókienniczym na obszarze m. Łodzi rozstrzygnięciu komisji rozjemczej 180

Poz. 43. Zarządzenie Kom. Demob. dla obszaru woj. pomorskiego, m. i pow. Bydgoszcz, m. i pow. Inowrocław oraz powiatów szubińskiego i wyrzyskiego z dn. 22.VII. 1937 r. o nadaniu mocy obowiązującej orzeczeniu Komisji Pojednawczo - Rozjemczej w Gdyni z dn. 4.V. 1937 r. w sprawie warunków pracy i płacy w piekarniach i przedsiębiorstwach piekarskich na obszarze m. Gdyni 180

Poz. 44. Zarządzenie Kom. Demob. dla obszaru woj. pomorskiego, m. i pow. Bydgoszcz, m. i pow. Inowrocław oraz powiatów szubińskiego i wyrzyskiego z dn. 22.VII. 1937 r. o nadaniu mocy obowiązującej orzeczeniu Komisji Pojednawczo - Rozjemczej w Gdyni z dn. 20.VII. 1937 r. w sprawie warunków pracy i płacy w zawodzie blacharskim na obszarze m. Gdyni 184

Poz. 45. Orzeczenie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej z dn. 1.VII. 1937 r., ustalające warunki pracy i płacy dozorców domowych na obszarze m. Kielc na rok służbowy 1937/38 188

42.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 22 lipca 1937 r.

w sprawie poddania zatargu zbiorowego w przemyśle włókienniczym na obszarze m. Łodzi rozstrzygnięciu komisji rozjemczej.

Na podstawie art. 1, 3 ust. (1) i 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o komisjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z r. 1937 Nr 39, poz. 313) zarządzam co następuje:

Wobec niemożności polubownego załatwienia zatargu zbiorowego pomiędzy pracodawcami a pracownikami o ustalenie warunków pracy i płacy w przemyśle włókienniczym na obszarze m. Łodzi oraz wobec tego, że zatarg ten nabiera charakteru, zagrażającego ogólno-państwowym interesom gospodarczym — poddaję zatarg ten rozstrzygnięciu komisji rozjemczej, którą w tym celu powołuję i wyznaczam na przewodniczącego komisji p. Mariana Klotta, Głównego Inspektora Pracy i Dyrektora Departamentu Pracy.

Minister Opieki Społecznej:
(—) *M. Zyndram-Kościałkowski*

43.

ZARZĄDZENIE KOMISARZA DEMOBILIZACYJNEGO

dla obszaru województwa pomorskiego, miasta i powiatu Bydgoszcz, miasta i powiatu Inowrocław oraz powiatów szubińskiego i wyrzyskiego

z dnia 22 lipca 1937 r.

o nadaniu mocy obowiązującej orzeczeniu Komisji Pojednawczo-Rozjemczej w Gdyni z dnia 4 maja 1937 r. w sprawie warunków pracy i płacy w piekarniach i przedsiębiorstwach piekarskich na obszarze miasta Gdyni.

Na podstawie § 23 rozporządzenia z dnia 3 września 1919 r. o przyjmowaniu i wydalaniu robotników podczas okresu demo-

bilizacji gospodarczej (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1500) zarządzam co następuje:

§ 1.

Orzeczeniu Komisji Pojednawczo-Rozjemczej w Gdyni z dnia 4 maja 1937 r. w sprawie warunków pracy i płacy w piekarniach i przedsiębiorstwach piekarskich na obszarze miasta Gdyni nadaję moc obowiązującą, poczynając od dnia 4 maja 1937 r.

Tekst orzeczenia podany jest w załączeniu do zarządzenia niniejszego.

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Zbiorze Układów Zbiorowych Pracy.

Komisarz Demobilizacyjny:
(—) *inż. H. Zagrodzki*

1 zał.

Zał. do zarz. Kom. Demobil. z dn. 22.VII.1937 r.

ORZECZENIE.

Komisja Pojednawczo - Rozjemcza w Gdyni, ustanowiona rozporządzeniem Ministra Opieki Społecznej z dnia 24 czerwca 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 351), działając na podstawie dekretu z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456), w celu załatwienia zatargu w piekarniach na terenie miasta Wielkiej Gdyni, na posiedzeniach w dniach 27 i 30 kwietnia oraz 4 maja 1937 r. w lokalu Inspektoratu Pracy 60-go obwodu w Gdyni, w składzie ustalonym zgodnie z § 15 dekretu z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456):

Przewodniczący: *inż. Józef Helbrecht,* inspektor pracy 60 obwodu

Ławnicy ze strony pracodawców: *Wojciech Jabłczyński, Józef Skarzyński, Artur Prygan*

Ławnicy ze strony pracowników: *Jan Tusk, Jan Cichocki, Jan Gilla,*

w obecności następujących uczestników zatargu:

ze strony pracodawców:

Cech Piekarski w Gdyni w osobach: *Bronisł. Górtowskiego,* starszego i *Jana Angowskiego,* sekretarza Cechu,

ze strony pracowników:

Związek Robotników i Rzemieślników ZZP. w osobach: *Franciszka Rochowiaka,* sekretarza okręgowego tegoż Związku i delegatów: *Bronisława Dziamskiego i Aleksandra Iwanowa* oraz

Stowarzyszenie Czeladzi piekarskiej i cukierniczej w Gdyni, znajdujące się w stadium organizacji i rejestracji, w osobach: *Jana Ładysza i Fryderyka Zalewskiego,*

po zbadaniu całokształtu sprawy, przeprowadzeniu postępowania dowodowego, wysłuchaniu głosów stron, ustaleniu punktów spornych oraz po stwierdzeniu, że nie można doprowadzić stron, prowadzących spór, do ugody, na podstawie §§ 25 i 27 dekretu z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456) wydaje następujące orzeczenie:

§ 1.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje wszystkich pracodawców, posiadających piekarnie, przedsiębiorstwa piekarskie oraz wszystkich pracowników, zatrudnionych w piekarniach i przedsiębiorstwach piekarskich na terenie Wielkiej Gdyni.

§ 2.

Czas pracy, urlopy i wypłaty zarobków regulują obowiązujące ustawy i rozporządzenia.

§ 3.

Każdy pracownik winien otrzymać książeczkę obrachunkową, niezależnie od ilości zatrudnionych pracowników w piekarni.

§ 4.

Ustala się następujące minimalne stawki płacy za godzinę:

Czeladnik piecowy	1.20 zł
Czeladnik I bajtowy (miszer) . .	1.10 „
Czeladnik II bajtowy	1.00 „

Pracownicy zatrudnieni doraźnie (wypomóżki) otrzymują do wyżej wymienionych stawek 10%-owe dodatki.

§ 5.

Na wypadek stosowania systemu akordowego stawki jednostkowe za pracę w akordzie powinny być obliczone w taki sposób, aby zarobek ogólny pracownika akordowego był co najmniej o 15% wyższy od płacy dniówkowej pracownika odpowiedniej kategorii.

§ 6.

Warunki higieniczne w piekarniach regulują obowiązujące rozporządzenia.

§ 7.

Orzeczenie niniejsze zastępuje z mocy samego prawa wszelkie postanowienia układów zbiorowych, których postanowienia byłyby mniej korzystne, niż postanowienia orzeczenia niniejszego.

Warunki umowy indywidualnej o pracę mniej korzystne dla pracowników, niż przewiduje orzeczenie, są nieważne i ulegają zastąpieniu z mocy prawa przez odpowiednie postanowienia orzeczenia niniejszego, natomiast warunki korzystniejsze pozostają w mocy.

§ 8.

Strony, występujące w niniejszym orzeczeniu, mają prawo i obowiązek wzajemnej interwencji we wszelkich sprawach, powstających na tle niniejszego orzeczenia.

§ 9.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje od dnia 5 maja 1937 r. do dnia 4 maja 1938 r. i przedłuża się automatycznie o każdy rok następny, o ile którakolwiek ze stron nie wypowie orzeczenia na jeden miesiąc przed upływem jego ważności.

Gdynia, dnia 4 maja 1937 r.

Przewodniczący
Komisji Pojednawczo - Rozjemczej
w Gdyni:
(—) *inż. Józef Helbrecht*

Ławnicy
ze strony pracodawców:

(—) *J. Skarzyński*
(—) *Prigan*
(—) *Wojciech Jabłczyński*

Ławnicy
ze strony pracowników:

(—) *Cichocki Jan*
(—) *Tusk Jan*
(—) *Gilla Jan*

44.

ZARZĄDZENIE KOMISARZA DEMOBILIZACYJNEGO

dla obszaru województwa pomorskiego, miasta i powiatu Bydgoszcz, miasta i powiatu Inowrocław oraz powiatów szubińskiego i wyrzyskiego

z dnia 22 lipca 1937 r.

o nadaniu mocy obowiązującej orzeczeniu Komisji Pojednawczo-Rozjemczej w Gdyni z dnia 20 maja 1937 r. w sprawie warunków pracy i płacy w zawodzie blacharskim na obszarze miasta Gdyni.

Na podstawie § 23 rozporządzenia z dnia 3 września 1919 r. o przyjmowaniu i wydalaniu robotników podczas okresu demobi-

lizacji gospodarczej (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1500) zarządzam co następuje:

§ 1.

Orzeczeniu Komisji Pojednawczo-Rozjemczej w Gdyni z dnia 20 maja 1937 r. w sprawie warunków pracy i płacy w zawodzie blacharskim na obszarze miasta Gdyni nadaję moc obowiązującą, poczynając od dnia 20 maja 1937 r.

Tekst orzeczenia podany jest w załączniku do zarządzenia niniejszego.

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Zbiorze Układów Zbiorowych Pracy.

Komisarz Demobilizacyjny:
(—) *inż. H. Zagrodzki*

1 zał.

Zał. do zarz. Kom. Demobil. z dn. 22.VII. 1937 r.

ORZECZENIE.

Komisja Pojednawczo-Rozjemcza w Gdyni, ustanowiona rozporządzeniem Ministra Opieki Społecznej z dnia 24 czerwca 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 351), działając na podstawie dekretu z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456), w celu załatwienia zatargu dotyczącego warunków pracy i płacy dla pracowników, zatrudnionych w zawodzie blacharskim na terenie miasta Wielkiej Gdyni, na posiedzeniach w dniach 14 i 20 maja 1937 r. w lokalu Inspektoratu Pracy 60 obwodu w Gdyni, w składzie ustalonym zgodnie z § 15 dekretu z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456):

Przewodniczący: *inż. Józef Helbrecht*, inspektor pracy 60 obwodu

Ławnicy ze strony pracodawców: *inż. Stefan Strokowski, Józef Skarżyński, Jan Szary,*

Ławnicy ze strony pracowników: *Jan Tusk, Jan Cichocki, Franciszek Łęcki,*

w obecności następujących uczestników zatargu:

ze strony pracodawców:

Cech Blacharsko-Dekarski w osobach: *Zygmunta Szymańskiego,* starszego Cechu, *Wiktora Piaseckiego,* skarbnika Cechu i *Stefana Solnicy,* delegata Cechu,

ze strony pracowników:

Związek Robotników i Rzemieślników ZZP. w osobach: *Franciszka Rochowiaka,* sekretarza okręgowego tegoż Związku i delegatów: *Bolesława Malinowskiego, Kazimierza Pawłowskiego, Antoniego Szczepaniaka* i *Maksym. Kosmowskiego,*

po zbadaniu całokształtu sprawy, przeprowadzeniu postępowania dowodowego, wysłuchaniu głosów stron, ustaleniu punktów spornych oraz po stwierdzeniu, że nie można doprowadzić stron, prowadzących spór, do ugody, na podstawie §§ 25 i 27 dekretu z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456) wydaje następujące orzeczenie:

§ 1.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje przy wszystkich pracach wchodzących w zakres zawodu blacharskiego, prowadzonych na terenie miasta Wielkiej Gdyni, niezależnie od charakteru i kierownictwa tych prac.

§ 2.

Przyjmowanie i zwalnianie pracowników dokonywa się w myśl obowiązujących przepisów w tym zakresie.

Z prawa pierwszeństwa w przyjmowaniu do pracy korzystają przede wszystkim pracownicy miejscowi, przy koniecznej zaś redukcji zwolnieniu podlegają pracownicy pozamiejscowi.

§ 3.

Czas pracy, przerwy w pracy, urlopy i wypłaty zarobków regulują obowiązujące ustawy i rozporządzenia.

§ 4.

Każdy pracownik winien otrzymać książeczkę obrachunkową, niezależnie od ilości zatrudnionych pracowników.

§ 5.

Ustala się następujące minimalne stawki płacy za godzinę:

Blacharz w pierwszych 3 latach po złożeniu egzaminu czeladniczego . . . . 1.05 zł

Blacharz po 3 latach od złożenia egzaminu czeladniczego 1.15 „

§ 6.

Prace akordowe montażowe na budowie są wzbronione ze względu na bezpieczeństwo pracy. Natomiast stosowanie systemu akordowego jest dozwolone w obrębie zakładu pracy i w tym ostatnim przypadku stawki jednostkowe za pracę w akordzie powinny być obliczone w taki sposób, aby zarobek ogólny pracownika był co najmniej o 25% wyższy od płacy dniówkowej pracownika odpowiedniej kategorii.

§ 7.

Za przerwy w pracy, spowodowane warunkami atmosferycznymi, pracownik nie ma prawa żądać wynagrodzenia, jeżeli natomiast przerwa nastąpiła z przyczyn zależnych od pracodawcy, a pracownik stawił się do pracy, należy się pracownikowi wynagrodzenie za czas przerwy w pracy.

§ 8.

Orzeczenie niniejsze zastępuje z mocy samego prawa wszelkie postanowienia układów zbiorowych, których postanowienia byłyby mniej korzystne, niż postanowienia orzeczenia niniejszego.

Warunki umowy indywidualnej o pracę mniej korzystne dla pracowników, niż przewiduje orzeczenie, są nieważne i ulegają zastąpieniu z mocy prawa przez odpowiednie postanowienia

orzeczenia niniejszego, natomiast warunki korzystniejsze pozostają w mocy.

§ 9.

Strony, występujące w niniejszym orzeczeniu, mają prawo i obowiązek wzajemnej interwencji we wszelkich sprawach, powstających na tle niniejszego orzeczenia.

§ 10.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje od dnia 21 maja 1937 r. do dnia 20 maja 1938 r. i przedłuża się automatycznie o każdy rok następny, o ile którakolwiek ze stron nie wypowie orzeczenia na jeden miesiąc przed upływem jego ważności.

Na wypadek powstania stanu bezumownego, stawki godzinowe, ustalone niniejszym orzeczeniem, obowiązują aż do czasu zawarcia i wejścia w życie nowego układu zbiorowego lub nowego orzeczenia.

Komisja Pojednawczo - Rozjemcza wzywa strony, aby się oświadczyły w terminie do dnia 31 maja 1937 r., czy orzeczenie przyjmują.

Gdynia, dnia 20 maja 1937 r.

Przewodniczący
Komisji Pojednawczo - Rozjemczej
w Gdyni:
(—) *inż. Józef Helbrecht*
Ławnicy:

(—) *Jan Szary*
(—) *J. Skarżyński*
(—) *St. Strokowski*

(—) *Cichocki Jan*
(—) *Łęcki Franciszek*
(—) *Tusk Jan*

45.

ORZECZENIE.

Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej z dnia 1 lipca 1937 r., ustalające warunki pracy i płacy dozorców domowych na obszarze m. Kielc na rok służbowy 1937/38.

Na podstawie ustawy z dnia 16 maja 1922 r. w przedmiocie powołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej do załatwia-

nia zatargów zbiorowych pomiędzy właścicielami nieruchomości miejskich a dozorcami domowymi (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 324) oraz art. 113 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976) Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza, powołana zarządzeniem Okręgowego Inspektora Pracy IV okręgu z dnia 2 czerwca 1937 r. Nr 13D/O—7, w składzie:

Przewodniczący: Łukasz Janicki w. z. obwodowego inspektora pracy — jako przedstawiciel Ministerstwa Opieki Społecznej,

Członkowie: mgr Ludwik Belczyk, referendarz w Starostwie Powiatowym Kieleckim — jako przedstawiciel Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Tadeusz Szałowski, sędzia Sądu Grodzkiego w Kielcach — jako przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości,

po wysłuchaniu opinii przedstawicieli organizacyj właścicieli nieruchomości i związków zawodowych dozorców domowych

orzekła:

§ 1.

Orzeczene niniejsze dotyczy z jednej strony wszystkich właścicieli nieruchomości miejskich, a z drugiej strony wszystkich dozorców domowych na obszarze m. Kielc.

§ 2.

Za dozorcę domowego uważa się osobę pełnoletnią, z którą właściciel nieruchomości lub jego zastępca zawarł umowę o pracę, poruczając jej wykonywanie obowiązków dozorcy domowego, wyszczególnionych w §§ 12, 13 i 14 niniejszego orzeczenia.

Przejściowa choroba dozorcy domowego, trwająca bez przerwy nie dłużej niż trzy miesiące nie może być powodem do zwolnienia go ze służby. W powyższym czasie choroby dozorca otrzymuje płacę tylko w tym przypadku, jeżeli da ze swej strony zastępcę; w przeciwnym razie właściciel nieruchomości ma prawo sam nająć zastępcę, dozorca zaś traci prawo do pieniężnego wynagrodzenia.

§ 3.

Dozorcą domowym może być tylko mieszkaniec m. Kielc, który został zameldowany w biurze meldunkowym Zarządu Miejskiego w Kielcach najmniej przed rokiem — z wyłączeniem funkcjonariuszów urzędów państwowych i komunalnych — i nie posiada żadnego majątku nieruchomego. Dozorca przed przyjęciem do pracy winien przedstawić właścicielowi nieruchomości zaświadczenie Zarządu Miejskiego w Kielcach, stwierdzające powyższe okoliczności.

§ 4.

Orzeczenie niniejsze stanowi w myśl ustawy z dnia 16 maja 1922 r., powołanej na wstępie, podstawę przy zawieraniu umów indywidualnych.

Warunki umów indywidualnych mniej korzystne dla pracowników, niż ustalone w niniejszym orzeczeniu, ulegają w myśl art. 3 ustawy powyższej na żądanie dozorcy domowego zastąpieniu przez warunki, ustalone niniejszym orzeczeniem.

§ 5.

Zatargi, wynikłe na tle umowy o pracę pomiędzy właścicielem nieruchomości a dozorcą domowym, regulują Komisje Rozjemcze w myśl postanowień art. 4 powyższej ustawy, art. 19 i 22 ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r. o załatwianiu zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi (Dz. U. R. P. Nr 90, poz. 706) oraz art. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 1920 r. o rozszerzeniu przepisów ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r. na zatargi zbiorowe między właścicielami nieruchomości miejskich a dozorcami domowymi (Dz. U. R. P. Nr 8, poz. 53).

§ 6.

Właściciel nieruchomości, zatrudniający dozorcę domowego, winien bezwzględnie wydać mu książeczkę obrachunkową z tekstem niniejszego orzeczenia; do książeczki tej wpisane być winny warunki przyjęcia i wykaz wydanych narzędzi i materiałów oraz każdorazowo wydawane dozorcy wynagrodzenie w gotówce i świadczenia w naturze z wyszczególnieniem kwoty pieniężnej oraz ilości i rodzaju świadczeń. Książeczka obrachunkowa winna być wydana w ciągu miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszego orzeczenia.

W razie wypowiedzenia pracy winna być do książeczki wpisana data i treść wypowiedzenia.

Książeczkę obrachunkową przechowuje u siebie dozorca, właściciel zaś nieruchomości winien posiadać drugi egzemplarz tej książeczki. Oba egzemplarze książeczek winny zawierać identyczne wpisy.

§ 7.

Dowodem otrzymania wynagrodzenia przez dozorcę jest książeczka obrachunkowa.

§ 8.

Rozwiązanie umowy o pracę pomiędzy właścicielem nieruchomości a dozorcą domowym może nastąpić po uprzednim trzymiesięcznym wypowiedzeniu, dokonanym najpóźniej w dniu 31 maja i 31 grudnia danego roku. Niewypowiedzenie umowy o pracę przez żadną ze stron w powyższych terminach oznacza zawarcie indywidualnej umowy o pracę na następny okres czasu.

§ 9.

Wypowiedzenie umowy o pracę ze strony właściciela nieruchomości jest nieważne, o ile pomimo upomnienia ze strony dozorcy domowego w obecności świadków zalega on w dniu rozwiązania umowy z zapłatą należnego dozorcy domowemu wynagrodzenia przewidzianego w § 17 pkt. 1) niniejszego orzeczenia co najmniej za 3 miesiące.

§ 10.

Umowa o pracę może być niezwłocznie przed upływem terminu, przewidzianego w § 8-ym, rozwiązana przez właściciela nieruchomości w przypadkach wskazanych w art. 14, 15, 16 i 18 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę robotników (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 324).

§ 11.

Umowa o pracę może być niezwłocznie przed upływem terminu, przewidzianego w § 8-ym, rozwiązana przez dozorcę domowego w przypadkach, wskazanych w art. 15, 16 i 17 roz-

porządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o umowie o pracę robotników.

§ 12.

Dozorca domowy obowiązany jest dbać o dom powierzony mu w opiekę i o utrzymanie w nim wzorowego porządku i powinien niezwłocznie donosić właścicielowi nieruchomości o wszystkim, co zagraża lub może zagrażać całości domu lub też życiu, zdrowiu albo mieniu lokatorów oraz pilnować przestrzegania regulaminu domowego.

§ 13.

Dozorca domowy jest obowiązany utrzymywać w czystości wszystkie dostępne dla ogółu części domu, a więc: wjazdy, bramy, sienie, klatki schodowe, ustępy ogólne, podwórza oraz strychy i piwnice, o ile ma do nich dostęp itd.; obowiązany jest również utrzymywać w czystości chodnik i odpowiednią część ulicy przed domem, gdzie nie ma chodnika, i usuwać z nich śnieg i błoto oraz w razie potrzeby posypywać piaskiem chodnik lub odpowiednią część ulicy, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Dozorca domowy powinien czuwać nad należytym oświetleniem tych części domu, które w myśl przepisów rozporządzenia Wojewody Kieleckiego o oświetlaniu domów (Kielecki Dziennik Wojewódzki z dnia 17 grudnia 1932 r.) mają być oświetlone. Powinien również dbać o całość urządzeń wodociągowych, elektrycznych i dzwonków od bramy oraz innych urządzeń publicznych, znajdujących się w domu, i w ogóle ściśle przestrzegać przepisów o porządku i czystości, wydanych przez władze administracyjne.

Dozorca domowy jest obowiązany utrzymywać swe mieszkanie w porządku i czystości.

§ 14.

Obowiązkiem dozorcy domowego jest otwierać bramy w porze jej zamknięcia, przy czym ma on prawo pobierać za każdorazowe otwarcie bramy przed północą 15 gr, a po północy 25 gr.

Od każdego klucza od bramy, wydanego przez właściciela nieruchomości lokatorowi, należy się dozorcy domowemu dodatek po 3 zł miesięcznie, wypłacany przez właściciela nierucho-

mości. W razie niewypłacania „kluczowego" dozorca domowy winien upomnieć się o nie u właściciela nieruchomości w obecności świadków.

W domach, w których mieszczą się hotele i pokoje noclegowe, dozorca otrzymuje od właściciela nieruchomości za każdy klucz od bramy, posiadany przez właścicieli hoteli lub pokojów noclegowych, zł 5 miesięcznie.

Jeżeli dozorca domowy spostrzeże, że ktokolwiek bez wiedzy i woli właściciela nieruchomości posiada klucz od bramy, winien o tym natychmiast zawiadomić właściciela nieruchomości.

§ 15.

Dozorca nie jest obowiązany do wykonywania posług lub robót domowych na rzecz właściciela nieruchomości, a usługi takie winny być przedmiotem osobnej umowy pomiędzy stronami; do takich usług zaliczone być winno utrzymywanie porządku przy niezabudowanych placach. Spory, wynikłe z powyższych tytułów, nie podlegają rozpatrzeniu Komisji Rozjemczej.

§ 16.

Wszelkich narzędzi do pracy i materiałów, niezbędnych do wykonywania obowiązków dozorcy domowego, dostarcza bezpłatnie właściciel nieruchomości. Dozorca obowiązany jest dbać o ich całość i normalne zużycie i utrzymywać je w porządku; w razie opuszczenia służby powinien zwrócić je właścicielowi nieruchomości.

Na przechowanie narzędzi i materiałów, oddanych dozorcy do użytkowania, właściciel nieruchomości przeznacza odpowiednio zamykane pomieszczenie. Przechowywanie tych przedmiotów w mieszkaniu dozorcy jest niedozwolone.

§ 17.

Dozorca domowy otrzymuje od właściciela nieruchomości:

1) wynagrodzenie pieniężne w wysokości, określonej w § 18 niniejszego orzeczenia;
2) bezpłatne mieszkanie służbowe do wyłącznego użytku swego i swojej rodziny w stanie używalności i odpowiadające wymaganiom sanitarno-budowlanym; w domach

nowych, których plany zostały zatwierdzone po dniu 1 sierpnia 1936 r., mieszkanie dozorcy domowego powinno posiadać nie mniej niż 20 m^2 powierzchni i być położone w pobliżu bramy; w razie stwierdzenia przez właściwą Komisję sanitarno-budowlaną, że mieszkanie służbowe dozorcy nie nadaje się do użytku, właściciel danej nieruchomości obowiązany jest wypłacać dozorcy domowemu tytułem odszkodowania za nieodpowiednie mieszkanie w kategoriach przewidzianych w § 18:

a) I do IV — 15 złotych

b) V do VIII — 10 złotych

3) bezpłatne oświetlenie mieszkania także w porze dziennej w razie braku dostatecznego światła dziennego, w domach zaś nie posiadających światła elektrycznego, 4 litry nafty miesięcznie.

Właściciel nieruchomości opłaca wszelkie podatki od lokalu, zajmowanego przez dozorcę łącznie z podatkiem wodociągowym.

Właściciel nieruchomości obowiązany jest na koszt własny przeprowadzać raz do roku konieczny remont w mieszkaniu dozorcy oraz wydać mu 2 razy do roku do obielenia mieszkania wapno w ogólnej ilości 15 kg. Wyłącznik od lampy elektrycznej, oświetlającej bramę, winien znajdować się w mieszkaniu dozorcy.

§ 18.

Miasto pod względem wysokości pensji dozorców dzieli się na osiem kategorii i trzy dzielnice.

Kategorie	Dzielnice		
	I	II	III
	złote		
Kat. I ponad 50 lokatorów	105	79	52
„ II od 41 do 50 lokatorów wł.	84	63	42
„ III „ 31 „ 40 „ „	63	45	32
„ IV „ 21 „ 30 „ „	50	37	25
„ V „ 16 „ 20 „ „	32	24	16
„ VI „ 11 „ 15 „ „	21	15	11
„ VII „ 6 „ 10 „ „	15	12	8
„ VIII do 5 lokatorów wł.	10	7	6

Pod pojęciem „lokatora" należy rozumieć każdego najmującego u właściciela nieruchomości osobne mieszkanie. W pojęciu niniejszego orzeczenia za „lokatora" uważany jest również właściciel i współwłaściciel nieruchomości, zajmujący w danym domu osobne mieszkanie, jak również pomieszczenia przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, przy czym 3 ubikacje liczy się za jednego „lokatora".

Do dzielnicy pierwszej należą ulice:

Warszawska do Starowarszawskiego Przedm., Plac Marszałka Piłsudskiego, Bodzentyńska do Tadeusza Kościuszki, Tadeusza Kościuszki, Leonarda, Pierackiego, Sienkiewicza, Plac Wolności, Śniadeckich do Ks. Poniatowskiego, Słowackiego do Ks. Poniatowskiego, Ks. Poniatowskiego do Szerokiej, Mickiewicza, Wesoła, Bisk. Bandurskiego, Plac P. Marii, Kapitulna, Leśna, Planty od Sienkiewicza do Piotrkowskiej, Staszica, Szeroka i Focha z wyłączeniem parterowych domów, Niepodległości od Czarnowskiej do Złotej, Składowa, Piotrkowska do Kościoła Św. Krzyża, Wspólna, Złota, Równa, Żytnia z wyłączeniem parterowych domów, P. O. W., Kilińskiego.

Do dzielnicy drugiej należą ulice:

Starowarszawskie Przedm., Warszawska od Starowarszawskiego Przedm. i Św. Wojciecha, Bodzentyńska od Tadeusza Kościuszki, Domaszowska, Św. Aleksandra, Śniadeckich od Ks. Poniatowskiego do Prostej, Słowackiego od Ks. Poniatowskiego, Lipowa, Ogrodowa, Spacerowa, domy parterowe na ulicy Focha, Szerokiej, Wspólnej, Złotej, Równej, Żytniej, Czarnowska, Piotrkowska od Kościoła Św. Krzyża, Orla, Kozia, Silniczna, Cicha, Zagnańska od Piotrkowskiej, Chęcińska, Karczówkowska do przejazdu P. K. P.

Do dzielnicy trzeciej należą wszystkie pozostałe ulice miasta. W dzielnicy trzeciej kategorii VIII, w której znajdują się mieszkania małe jedno i dwuizbowe, a nie ma przedsiębiorstwa handlowego lub przemysłowego, właściciel danej nieruchomości może zatrudniać dozorcę domowego bez wynagrodzenia pieniężnego za zajmowanie lokalu mieszkalnego.

§ 19.

Domy narożne i dwu lub trzyfrontowe, stykające się z różnymi dzielnicami, zaliczane będą przy zaszeregowaniu do wyższej dzielnicy.

§ 20.

We wszystkich domach, nie opłacających podatku od lokali, podwyższa się płacę dozorcy domowego w gotówce we wszystkich kategoriach o 25%.

§ 21.

W domach narożnych w dzielnicy pierwszej podwyższa się płacę dozorcy domowego w gotówce o 15%. W domach narożnych trzechfrontowych we wszystkich dzielnicach dozorca domowy otrzymuje płacę w gotówce podwyższoną o 25%.

§ 22.

W domach w dzielnicy pierwszej, w których mieszczą się masarnie, piekarnie, restauracje, podwyższa się płacę dozorcy domowego w gotówce o 25%.

§ 23.

W domach, posiadających automaty wodociągowe, dozorca otrzymuje płacę w gotówce wyższą o 20%.

W domach, gdzie znajdują się „zdroje", „krany wodociągowe" w podwórzach do publicznego użytku za osobną opłatą, dozorca otrzymuje płacę w gotówce wyższą o 30%, o ile rzeczywiście „zdrój" ten obsługuje.

W domach, w których znajduje się lokalna instalacja wodociągowa, za pompowanie wody dozorca otrzymuje oddzielnie zapłatę, a mianowicie miesięcznie: od jednego kranu kuchennego zł 1 gr 70, od jednego ustępu zł 1 gr 35, od jednej wanny zł 1 gr 35 z warunkiem, ażeby woda była w kranach w ciągu całej doby.

§ 24.

W hotelach „Bristol", „Polski", „Europejski" pensja dozorcy wynosi zł 100. O ile do dozorcy nie należy stajnia i roboty z nią związane, właścicielowi hotelu przysługuje prawo obniżenia pensji o 50%. Hotel „Versal" płaci dozorcy zł 30 bez dodatkowych obowiązków. W pokojach umeblowanych, urzędach, szkołach liczy się trzy pokoje za jednego „lokatora".

§ 25.

Po upływie jednego roku pracy w jednej nieruchomości lub u jednego pracodawcy dozorca domowy uzyskuje prawo do corocznego ośmiodniowego urlopu, a po upływie trzech lat do corocznego 15-dniowego urlopu. Za czas urlopu dozorca otrzymuje swe całkowite wynagrodzenie bez żadnych potrąceń.

§ 26.

W razie śmierci dozorcy domu właściciel nieruchomości wypłaca rodzinie zmarłego zapomogę pogrzebową w wysokości: w pierwszej dzielnicy nie niższej niż zł 30, w drugiej dzielnicy nie niższej niż zł 20, w trzeciej dzielnicy nie niższej niż zł 10.

Niniejszemu orzeczeniu nie podlegają „omiatacze", tj. osoby zatrudnione jedynie przy zamiataniu ulic i chodników, a nie zamieszkujące w danej nieruchomości.

§ 27.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje od dnia 1 lipca 1937 r. do dnia 30 czerwca 1938 r., przy czym o ile żadna ze stron nie zgłosi sprzeciwu przeciwko dalszemu stosowaniu zasad tegoż orzeczenia na miesiąc przed upływem powyższego terminu, obowiązuje ono nadal do dnia 30 czerwca 1939 r. z tym samym warunkiem przedłużenia na rok następny.

Orzeczenie Nadzw. Kom. Rozjem. z dn. 30.VII. 1936 r. obowiązuje do dn. 1.VII. 1937 r.

Przewodniczący:

(—) *Łukasz Janicki.*

Członkowie:

(—) *mgr Ludwik Belczyk* (—) *mgr Tadeusz Szałowski.*

TŁOCZONO Z POLECENIA MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

ZAMÓWIENIA I WPŁATY NALEŻY KIEROWAĆ POD ADRESEM MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ, WARSZAWA UL. DŁUGA 38/40.

Drukarnia Państwowa Nr 92496. 29.VII.1937. 1000.

Prenumerata roczna 20 zł. **Cena niniejszego numeru 50 gr.**